

Az alma mater közösségkövacsoló ereje

55 éves érettségi találkozó

A Szarvasi Vajda Péter Általános Gimnázium 1954-ben végzett IV. B osztálya ez év augusztus 29-én tartotta 55 éves érettségi találkozóját. Szép hagyománya a magyar oktatási intézményeknek, hogy az adott iskolatípus befejezésekor a végzett diákok elhatározzák, 5 évenként baráti találkozóra jönnek össze. Tapasztaltam azonban, hogy ez az elhatározás nem egyszer már az első adandó alkalomra – az 5 éves találkozóra – feledésbe megy, vagy néhány találkozás után a sorozat befejeződik.

Nem így van a szarvasi gimnázium esetében! Itt a végzett osztályok az esedékes évében rendszeresen összejönnek, s az számít kivételnek, ha egy-egy osztály ezt a szép hagyományt nem ápolja. A mi osztályunk pedig különösen – ha talán nem is egyedülálló módon – példát mutat az összetartozásban, a hagyományok ápolásában, hiszen mindaddig egyetlen alkalommal sem maradt el a találkozó – sőt: a 40 éves találkozón – részben az idő előtt sajnálatosan gyorsan fogyatkozó létszám okán – elhatároztuk, hogy nem ötévenként, hanem a közbeeső években (az esedékes 5 éves után 2 évvel) is találkozunk. Öt évvel ezelőtt pedig arról döntöttünk, évente augusztus utolsó szombatján összejövünk, s ezt be is tartottuk. Összejöveteleinken általában kevés hiányzó volt, s az utóbbi években, akik hazánkban élünk, hiánytalanul megjelentünk.

A gimnázium padjaiban töltött négy év nem hosszú időszak egy ember életében, ötvenöt év viszont már elég hosszú, és sokaknak elegendő arra is, hogy a fél évszázaddal korábbi események, történések akár feledésbe is menjenek. Ennek cáfolata, hogy most a még 13 életben lévő osztálytárs közül tízen összejöttünk (3 külföldi nem jött haza).

Ez az összetartozás-érzet, az egykori gimnáziumi évek emlékezetben tartása nagymértékben köszönhető annak a tanári karnak, amelyik négy éven át nevelt, oktatott. Nehéz időszakban éltük „legszebb diákeveinket”, hiszen az 50-es évek – különösen 1953-ig – legújabbkori történelmünknek legendásan egyik leginkább felednivaló időszaka volt. Az akkori életnek a hétköznapi is át voltak politizálva, gondoljunk csak a különböző transzparnesek, plakátok felirataira, a személyi kultusz keleti és hazai orákulumának unalomig idézett szentenciáira. (Pl.: „Magyarország nem rés, hanem erős bástya a béke frontján!”) Bár ezek más forrásokból eljutottak hozzánk, a tanári kar gondos és intelligens szűrőjének köszönhetően a nevelő-oktató munkában nem kaptak hangsúlyt, kvázi az iskola falain kívül maradtak. A központi-egyetemi tananyag mellett kivétel nélkül tisztességre, emberségre, magyar hazafiságra nevelték bennünket. Köszönet érte!

Komoly és fégyelmezett munka folyt a gimnáziumban, az iskolaváros egyik jeles intézményében, melyet 1954. májusi ballagásunk alkalmából elmondott búcsúztató-

ásban dr. Záhony igazgató úr nem ok nélkül aposztrofált „Körös-parti Athén”-ként.

A négy év során több tanárunk volt, az érettségi tablónkon azonban csak azok szerepelnek, akik a negyedik évben tanítottak.

Margócsy Gyula tanár úr magyarból készítette fel az érettségire. Rendkívüli szellemessége, könnyed intelligenciája élénken él valamennyiünkben. Nem feledkezünk meg igényes színpadi rendezéseiről, és különösen nem szenvedélyes labdarúgás szeretőtől, ő menedzselte a gimnázium labdarúgó csapatát is.

Dr. Pálos György tanár úr matematikára oktatott bennünket. Szállóigévé vált, az igen rosszul felelő, a nagyot tévedő diákra tett megjegyzése: „– Te pupák!”

„Megfigyelni gondolkodás nélkül, éppen olyan káros, mint gondolkodni megfi-

nagy tudásanyagból – ami a sajátja volt – a tananyaghoz tartozó ismereteket átadni. Fájdalmasan korai elvesztése miatt az érettségit követően alig találkozhattunk, de emléket ápoljuk, alkalmanként sírjának megkoszorúzásával tisztelgünk emlékének. Szarvas város büszke értékeire, példásan gondozza hagyományait. Ezért furcsa számunkra, hogy a mai napig nem őrzi emléket emléktábla, holott mint – tudomásom szerint – mindmáig egyetlen Kossuth-díjas pedagógusát a városnak, ez igazán megilletné. E hiány pótlására még van lehetőség!

Végül egy-két szót az osztályról. 1951-ben 46-an kezdtük az első évet, 1954-ben 32-en érettségiztünk. A nagyfokú lemorzsolódás már az első év közben elkezdődött, s később sem az elégtelen tanulmányi eredmény, hanem főleg a nem meg gondolt

Balról: Kozák Imre, Varga Pál, Borgulya Mihály, dr. Györgyjakab Endre, Csicsely Mihály, Gulyás Mihály. Elöl: Dauda Ferenc, Veszter Béla

gyelés nélkül.” – állt az intés Kunos András tanár úr kedvenc fizikai előadótermének homlokzati falán. Minden lehetséges esetben kísérlet bemutatásával kezdte a tananyag magyarázatát, s aki jól figyelt, már a tanórán elsajátíthatta azt.

Szabolcs Károly tanár úr az ábrázoló geometria rejtelmeibe igyekezett bevezetni minket a szinte vesszőparipaként emlegetett dőfésptal és fedőgyenessel.

Szőnyi Sándor tanár úr biológiát tanított. A hétfőn szekundázó diákok versikével illette: „Szombat nem jó nap, nem kezd csak holnap. Vasárnap, ez sem jó...” – s a nem készülés eredménye elégtelen.

„A testnevelést tanítom és nem a tornát!” – ezzel kezdte minden osztálynak a bemutatkozást Kovács Béla tanár úr. Ennek szellemében a legkülönfélébb sportágak alapjait igyekezett elsajátíttatni velünk.

1951. októbertől dr. Hanzó Lajos tanár úr volt az osztályfőnökünk és a történelem tanárunk. Róla csak a legnagyobb tisztelettel és elismeréssel szólhatunk. Tudós tanár és kiváló pedagógus volt. Rendkívüli igényességgel igyekezett abból a roppant

iskolaválasztás, elköltözés miatt fogyatkoztunk. Az 1956-os forradalmat követő emigrációs hullám 5 osztálytársunkat érte el, négyen a tengerentúlon, egy fő pedig Németországban telepedett le.

Sajnos nagyon sokan örökre itthagytak bennünket, jelenleg 9-en élünk itthon, 4-en külföldön.

Az egykori osztályból két fő emelkedik ki. Mindvégig az osztály – megkockáztatom a gimnázium – legkiválóbb tanulója Batori István volt.. Nem véletlen, hogy Németországban egyetemi katedrát kapott. Gulyás Mihály 1954-ben 181 cm-es teljesítménnyel a magasugrás országos középiskolai bajnoka lett. Evtizedeken át aktív sportolóként és edzőként sokat tett Szarvas város sportjáért. Hosszabb ideje sikeres találkozóin fő szervezője.

Megfogyatkozottan is összetartunk tehát, s bizakodva várjuk a további találkozókat, mert diákeveink eredményeként, Ady szavai szerint: „Nemes, küzdő, szabadlelkű diák”-ok maradtunk.

Dr. Györgyjakab Endre
egykori szarvasi diák